

Barnplantorna firar 30 år

4 mars 2025

Foto: Barnplantorna

Den 25 februari firades Internationella CI-dagen, en dag då Cochlea Implantat (CI) lyfts fram som en möjlig lösning för personer med grav hörselnedsättning. Samtidigt firar Sveriges CI-organisation, Barnplantorna, 30 år.

I år firar Barnplantorna 30 år som organisation och detta uppmärksammas bland annat genom en jubileumskonferens i september. Under dessa tre decennier har organisationen arbetat för att ge barn med hörselnedsättning tillgång till CI.

Barnplantorna grundades för 30 år sedan av fem föräldrar som ville skapa de bästa möjligheterna för sina barn med hörselnedsättning, enligt dem. På den tiden var kunskapen om CI begränsad. I dag är CI en etablerad metod. Trots den snabba utvecklingen under de 30 åren säger Barnplantorna att det fortfarande finns stora utmaningar, särskilt okunskapen inom sjukvården och bland beslutsfattare. Samma uppfattning finns hos de som förespråkar teckenspråk - att det är okunskap om teckenspråk och döva inom sjukvården och bland beslutsfattare.

Enligt Barnplantorna uppskattas det att fler än 25 000 vuxna i Sverige som har en måttlig till grav hörselnedsättning, varav cirka 15 000 skulle kunna vara aktuella för en CI-behandling. Av dessa skaffade endast 200 CI under 2023. Totalt är det idag ungefär 3 500 vuxna som har CI vilket visar på en stor skillnad mellan behovet och den faktiska behandlingen, säger Barnplantorna. Barnplantorna hänvisar också till forskning som visar att obehandlad hörselnedsättning kan leda till ökad risk för demens, psykisk ohälsa och svårigheter i arbetslivet och skolan.

Under sitt jubileumsår vill Barnplantorna fortsätta att sprida kunskap om CI genom konferenser, kampanjer och informationsinsatser. Jubileumskonferensen "Från hörselnedsättning till Cochlea Implantat - med passion att höra och höra till" äger rum den 12-13 september och kommer att gästas av internationella experter, inklusive Dr. Karl White från USA, som ska föreläsa om tidiga insatser för barn med hörselnedsättning.

Kenny Åkesson

Dömd fånge undervisar teckenspråk bakom galler

4 mars 2025

Foto: Adobe stock

I San Quentin-fängelset i Kalifornien har en unik utbildningsinsats förändrat livet för många. Den dömd Tommy Wickerd har startat en kurs i amerikanskt teckenspråk för att hjälpa döva fångar att bli en del av gemenskapen.

Tommy Wickerd avtjänar ett 57-årigt straff för dråp i det ökända San Quentin-fängelset. Men bakom murarna har han hittat en mening; att undervisa andra fångar och kriminalvårdare i amerikanskt teckenspråk (ASL). Inspirationen kommer från hans egen bakgrund – han har en äldre bror som är döv och vet hur isolerande livet kan vara för döva utan rätt stöd.

Tommy säger att mer än 90 personer har lärt sig teckenspråk i fängelset. Han väntar nu på en omprövning av sitt straff tack vare sitt "exceptionella uppförande". I den senaste klassen höll tre döva fångar själva i undervisningen, vilket Tommy ansåg vara det bästa.

Hans arbete uppmärksammas nu i dokumentärfilmen "Friendly Signs" (Vänliga tecken), regisserad av Rahsaan "New York" Thomas, som själv var fånge i San Quentin under inspelningen. Filmen, som producerades med stöd av The Marshall Project och Sundance Institute, berättar hur Tommys initiativ förändrat livet för många döva fångar.

Att spela in en dokumentär i ett fängelse var en utmaning. Varje inspelning krävde tillstånd, rörelse utanför mediecentret krävde eskort av en vakt, och pandemirestriktioner hotade att stoppa projektet helt. Trots detta kunde filmen slutföras och har nu inspirerat till ett nytt initiativ. Rahsaan arbetar nu med

dokumentären "Silent Treatment" (Tyst behandling) som fokuserar på döva fångars kamp för lika rättigheter och tillgång till tjänster. Att bygga en gemenskap genom teckenspråkskursen fungerade bättre än juridiska processer, sa Rahsaan. Döva fångar är inte längre isolerade, utan en aktiv del av fängelsegemenskapen.

Filmen "Friendly Signs" visar att det går att bygga gemenskap och förändra liv – även i fängelset. Tommys initiativ bevisar att även små insatser kan ha en stor betydelse för dem som behöver det mest.

Kludia Jusková, Spravy SPJ

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Världshörseldagen uppmärksammar ett växande folkhälsoproblem

4 mars 2025

Foto: HRF

Den 3 mars varje år infaller Världshörseldagen, en global dag för att sprida kunskap om hur hörselnedsättning kan förebyggas och hur hörselvården kan förbättras. Världshälsoorganisationen (WHO) fastställer varje år ett tema för dagen och tar fram material för att öka medvetenheten, såsom broschyrer, affischer och presentationer. Dessa delas med myndigheter, organisationer och föreningar globalt för att stödja olika aktiviteter och evenemang. I Sverige visar en ny undersökning från Novus, gjord på uppdrag av Hörselskadades Riksförbund (HRF), att ungefär 1,7 miljoner svenskar lever med en hörselnedsättning, vilket motsvarar var femte vuxen. Trots detta är det väldigt få som söker hjälp i tid.

Undersökningen genomfördes i februari 2025 av opinionsinstitutet Novus på uppdrag av HRF. Totalt deltog cirka 1 600 personer över 18 år i en representativ urvalsgrupp för den svenska befolkningen.

Ulf Olsson, HRF:s förbundsordförande, säger på HRF:s hemsida att många dröjer alldeles för länge med att söka hjälp. Endast en av tre svenskar har testat sin hörsel de senaste fem åren och mindre än hälften under de senaste tio åren. Ulf varnar för att den låga andelen som testar sin hörsel kan utgöra en tickande folkhälsobomb. Enligt undersökningen uppger drygt 700 000 personer att de använder hörapparater men behovet uppskattas vara betydligt större, över en miljon.

Detta kan leda till allvarliga konsekvenser. Enligt The Lancet Commission (2024) är obehandlad hörselnedsättning en av de största riskfaktorerna för att utveckla demens. Dessutom kan det bidra till andra hälsoproblem som ihållande huvudvärk, trötthet, tinnitus och utmattningssyndrom.

HRF betonar att det är viktigt att testa sin hörsel regelbundet och vid behov skaffa hörapparater. Ulf rekommenderar att alla genomför ett hörseltest åtminstone en gång om året och tipsar om HRF:s digitala självtest på horseseltestaren.se och säger att det bara tar ett par minuter och kan bli första steget mot ett bättre och längre liv.

I samband med Världshörseldagen öppnar HRF anmälan till Vad sa-loppet 2025 – ett lopp med både glädje och allvar, där deltagarna rör sig för att stötta Sveriges hörselskadade. Genom rörelse och humor vill HRF sprida kunskap om hörselskador och lyfta viktiga hörselfrågor i hela landet. Loppet pågår under hela maj.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Ny kartläggning: Personer med funktionsnedsättning extra utsatta för hedersvåld

4 mars 2025

Foto: Adobe stock

En ny kartläggning från Myndigheten för delaktighet (MFD) visar att barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning löper en betydligt högre risk att utsättas för våld, särskilt i en hederskontext. Studien avslöjar att dessa grupper är nästan dubbelt så utsatta jämfört med personer utan funktionsnedsättning.

Pernilla Börjesson, chef för Avdelningen för utredning på MFD, betonar att beroendet av familj och bristen på synlighet är några av de faktorer som gör personer med funktionsnedsättning extra sårbara. Hon berättar att utsattheten och våldet orsakar ohälsa och otrygghet samt begränsar möjligheten att delta i samhället. Det är ett stort samhällsproblem, säger hon.

MFD:s kartläggning visar att våld och förtryck i en hederskontext ofta är svårt att upptäcka. Kontroll kan utövas genom att begränsa individens frihet, som att hindra dem från att delta i sociala aktiviteter eller söka stöd. Okunskap och skam kring funktionsnedsättningar bidrar dessutom till att osynliggöra problemet. Studierna visar att yrkesgrupper som arbetar inom exempelvis skola, hälso- och sjukvård samt socialtjänst ofta saknar kunskap om hur hedersrelaterat våld kan ta sig uttryck för dessa grupper.

Serine Gunnarsson, utredare på MFD, påpekar hur viktigt det är att synliggöra dessa frågor och säger att de ser en stor okunskap om hur olika faktorer samverkar, vilket gör det svårt att identifiera och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck mot personer med funktionsnedsättning.

Rapporten innehåller flera förslag på åtgärder för att förbättra situationen. Några av de förslagen är att ha ökad kunskap och kompetens inom området, utveckla våldsförebyggande arbete, ha bättre förutsättningar för att upptäcka utsatthet samt erbjuda stöd.

MFD har i samband med sitt regeringsuppdrag tagit fram stödmaterial och webbutbildningar för yrkesverksamma som möter barn och unga med funktionsnedsättning. Trots de insatser som gjorts genom regeringsuppdraget finns det fortfarande stora utmaningar kvar. Behovet av mer forskning och kunskap är omfattande, och det krävs en förbättrad ansvarsfördelning mellan myndigheter och verksamheter för att skapa en effektivare hantering av dessa fall.

MFD:s arbete visar att det är avgörande att bygga upp en tillgänglig kunskapsbank och säkerställa att yrkesverksamma har de verktyg som krävs för att identifiera och bemöta hedersrelaterat våld. Endast genom en långsiktig strategi och samordnade insatser kan alla barn och unga få möjlighet att leva ett liv fritt från våld.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Kaliforniska skolor kritiserar för bristande utbildning till döva studenter

4 mars 2025

Foto: Adobe stock

I Kalifornien har flera döva och hörselskadade elever slagit larm om att de fått gymnasieexamen trots att de saknar grundläggande färdigheter i läsning och matematik. Det gör att de nekas vidare utbildningsstöd. Problemet har väckt stark kritik från elever, föräldrar och förespråkare för utbildning för elever med särskilda behov.

En av de drabbade eleverna, Ibrahim Barrie, tog examen från Leigh High School i San José trots att hans läsnivå motsvarade en lågstadielevs. Hans berättelse har inspirerat andra elever att träda fram med liknande erfarenheter. Tvillingarna Leah

och Mina Poritz berättade nyhetssidan NBC att de under två år hade en lärare som inte kunde teckenspråk, vilket gjorde det omöjligt för dem att få en fungerande undervisning. Leah beskrev hur hon ofta fick agera tolk åt sina klasskamrater, vilket påverkade hennes egen skolgång negativt. Hon tycker inte att det är rättvist och betonar att hon inte är tolk utan en elev som vill lära sig, precis som alla andra.

Problemet får stora konsekvenser för elevernas framtid. I Kalifornien kan elever med funktionsnedsättningar erhålla fortsatt yrkesutbildning efter gymnasiet om de får ett intyg om slutförda studier i stället för en traditionell examen. När nu dessa elever tilldelats en traditionell examen, trots att de saknar nödvändiga färdigheter, nekas de vidare utbildningsstöd.

För Rodi Flores, en annan drabbad elev, har detta inneburit att han varit arbetslös och utan utbildning i flera månader efter examen. Hans mamma uttryckte sin förtvivlan över att ha undertecknat sonens individuella utbildningsplan (IUP) utan att förstå att det skulle utesluta honom från fortsatt utbildningsstöd. Hon sa att hon trodde att de visste vad som var bäst för honom.

Företrädare för utbildningssektorn menar att den bristande undervisningen beror på otillräcklig finansiering. Troy Flint från Kaliforniens skolstyrelseförbund förklarar att den federala regeringen endast tillhandahåller en bråkdel av de medel som utlovades i lagstiftningen för utbildning av elever med funktionsnedsättningar. Han säger att de saknar både strukturen och finansieringen för att uppnå sina utbildningsmål och betonar att resurserna inte räcker för att anställa behörig personal och erbjuda en adekvat undervisning till dessa elever.

Trots svårigheterna har vissa elever lyckats hitta en väg framåt. Leah och Mina har antagits till en privat högskola där de nu får lära sig de grundläggande färdigheter de aldrig fick i gymnasiet. Samtidigt fortsätter de att kämpa för att andra döva elever inte ska hamna i samma situation.

Fallet har fått stor uppmärksamhet och sätter press på Kaliforniens utbildningsmyndigheter att reformera undervisningen för döva och hörselskadade elever. Under tiden fortsätter de drabbade eleverna och deras familjer att söka svar och lösningar för en bättre framtid.

Kenny Åkesson

Antirasismrörelse i Europa: Behovet av döva BIPOC-utrymmen

4 mars 2025

Filmen är på internationella tecken men man kan välja svenska som undertext.

I oktober 2024 hölls en workshop om "antirasism" i Flandern, ledd av Lydia Gratis från Irland och Romel Belcher från Sverige, båda representanter för Saved By the Sign. Workshopen, som organiserades av Visual Box, ett medieföretag för döva i Flandern, var exklusivt för döva BIPOC-personer. "BIPOC" står för Black, Indigenous, och People of Colour – en inkluderande term som lyfter fram de delade erfarenheterna och utmaningarna av systemisk rasism som drabbar svarta, ursprungsfolk och andra färgade personer. Denna workshop var unik eftersom det var första gången döva BIPOC-ungdomar från hela Flandern samlades.

Ett genombrott för döva BIPOC i Flandern?

"Det finns många döva BIPOC i Flandern, men de träffas ofta bara i privata sammanhang," förklarar Ayfer Iceloglu, en av initiativtagarna till workshopen. "Fram tills nu har det funnits få möjligheter till större samlingar för döva BIPOC i Flandern. Små grupper av människor i samma ålder träffas ibland, som den privata gruppen av döva BIPOC-kvinnor i min generation som jag är en del av."

Trots att unga döva BIPOC i Flandern ofta träffas för sport eller picknickar, har det inte funnits någon större gemenskap för döva BIPOC i regionen. Enligt Ayfer beror detta delvis på den övervägande vita döva gemenskapen i Flandern: "Vi känner oss ofta inte välkomna där. Känslan av att inte tillhöra är förmodligen orsaken till att vi inte har gjort framsteg som gemenskap."

De erfarenheter som delades under workshopen visade på ett starkt behov av en dedikerad gemenskap för döva BIPOC i Flandern. Ayfer Iceloglu betonar att en sådan gemenskap är avgörande för en antirasistisk rörelse inom den övervägande vita döva gemenskapen: "Vi har vår egen kultur, vårt eget språk och vår egen

identitet. Utan en gemenskap kan vi inte skapa förändringar inom strukturerna i dövas organisationer.”

Utmaningar i europeiska dövsamhällen

Integrationen av döva BIPOC i europeiska dövgemenskaper går inte alltid smidigt. Romel Belcher från Saved By the Sign pekar på bristen på tillgänglig information på teckenspråk om antirasism och diskriminering inom dövgemenskapen. ”Det förs få djupgående diskussioner om dessa ämnen. Därför arbetar Saved By the Sign för att fylla dessa luckor, och vi märker en växande efterfrågan på detta arbete.”

Även om Saved By the Sign ursprungligen var tänkt att stärka döva BIPOC, påpekar Lydia Gratis att fler vita deltagare än BIPOC har deltagit i deras workshops de senaste två åren. Det var till och med Visual Box, lett av vita döva ledare, som lyckades samla BIPOC-ungdomar från hela Flandern för en workshop – något dessa unga inte själva hade lyckats med, trots sin starka önskan att göra det. ”Det handlar främst om vem som har tillgång till resurser,” förklarar Lydia. ”Inom dövgemenskaperna kontrolleras finansiering och resurser mestadels av vita människor, vilket skapar stora hinder för döva BIPOC.”

Medan det inte finns någon specifik förening för döva BIPOC i Flandern, finns Ubuntu European Deaf Youth (UEDY) på europeisk nivå, ett tryggt rum inom European Union of the Deaf Youth (EUDY) för döva BIPOC-ungdomar. ”Första gången jag deltog i en föreläsning av Lydia och Romel blev jag djupt rörd,” berättar Alexandra Dongal från Frankrike, som deltog i UEDY:s fokusgrupp. ”Det var känslösamt för mig, och jag kände mig trygg att dela mina egna erfarenheter. Det är en fantastisk plats för svarta människor att utbyta idéer.”

Alexandra berättar om frekventa mikroaggressioner inom dövgemenskapen: ”Som barn ville jag bli vän med någon, men känslan var inte ömsesidig på grund av min hudfärg. Vissa rörde vid mitt hår för att det var ’annorlunda,’ vilket jag inte gillade. Hon tillägger att detta var utmattande för henne: ”Jag tycker inte att det är mitt ansvar att utbilda dem, särskilt eftersom jag aldrig fått någon utbildning för att hantera sådana situationer. Döva svarta människor saknar program för att stärka dem i antirasism, till skillnad från program för frågor som audism.”

Alexandra är också tveksam till att gå med i lokala dövklubbar i Frankrike. ”Vad har de att erbjuda mig? Dessa klubbar är mestadels vita. Jag har inget emot det, men jag ser ingen anledning att bli medlem. Jag känner likadant för NAD (Nationella dövföreningen) i Frankrike.”

Behovet av strukturella förändringar i nationella dövföreningar

Enligt Romel Belcher är tre element avgörande för att bättre integrera döva BIPOC i NAD:s (Nationella dövföreningar) i Europa: tillgång till resurser, starka relationer och representation. "Utan representation finns det ingen relation," förklarar Romel. "En ojämlik fördelning av resurser gynnar en grupp över en annan. NAD:s hävdar ofta att det inte finns några BIPOC-kandidater för deras styrelser, men de bortser från behovet av representation och relationer för att få BIPOC att känna sig välkomna."

Alexandra påpekar också bristen på medierepresentation av BIPOC-döva i det franska NAD: "När media bara visar vita personer eller bekanta figurer som inte delar vår kultur, är vi mindre benägna att titta på de videorna. Även om vi gör det, absorberar vi informationen mindre effektivt eftersom kulturella skillnader gör oss obekväma."

Ayfer Iceloglu påpekar att detta problem också finns i Flandern: "I vår NAD är det främst vita personer som är representerade, vilket får döva BIPOC att känna sig ovälkomna. De får intrycket att NAD bara är till för vita personer."

Ayfer tillägger också att tröskeln för BIPOC att representeras i media ofta är för hög på grund av språkliga skillnader. "Det är orättvist eftersom deras språkliga bakgrunder skiljer sig från vita personers," försvarar Ayfer döva BIPOC. "BIPOC har inte samma utbildningsmöjligheter eller resurser för att utveckla sina språkkunskaper som vita personer. Denna ojämlikhet är orättvis eftersom vita personer har mer tillgång till bättre möjligheter."

Ayfer Iceloglu noterar att samma problem finns i Flandern: "I vårt NAD är det främst vita personer som är representerade, vilket får döva BIPOC att känna sig ovälkomna. De får intrycket att NAD bara är för vita personer."

Ayfer påpekar också att tröskeln för BIPOC att representeras i media ofta är för hög i Flandern på grund av språkliga skillnader. "Det är orättvist eftersom deras språkliga bakgrund skiljer sig från vita personers," försvarar Ayfer döva BIPOC. "BIPOC har inte samma utbildningsmöjligheter eller resurser för att utveckla sina språkkunskaper som vita personer. Denna ojämlikhet i privilegier är orättvis eftersom vita personer har mer tillgång till bättre möjligheter."

Ändå varnar Lydia och Romel från Saved By the Sign för att NAD:s måste vara försiktiga när de börjar involvera BIPOC i sina medier. De ska inte inkluderas

enbart som en mångfaldsmarkör utan måste genuint investera i relationer och tillräckliga resurser för denna grupp. "Om BIPOC bara används för att förbättra NAD:s mångfaldsimage kommer de att möta hinder och till slut hoppa av. Det är inte hållbart," säger Lydia. "NAD:s behöver praktisera självreflektion och genomföra strukturella förändringar. Först då kommer BIPOC att känna sig genuint välkomna, och dövsamhällen kan göra framsteg."

Huvudreporter - Jaron Garitte & Sara Bouhout

Medreporter - Estelle Arnoux

Stödande reporter - Kenny Åkesson

Döv man stämmer sitt ex för obetalda besparingar och brutet löfte

4 mars 2025

Foto: Adobe stock

Kurma Haruna, en döv man i Kaduna, Nigeria, har gått till domstol och stämt sin tidigare fästmö efter att hon vägrat återlämna hans besparingar. Dessutom menar Kurma att hon brutit sitt löfte om äktenskap. Fallet har nu blivit en juridisk tvist i en Shari'a-domstol.

Kurmas tidigare fästmö, Malama Bilkisu, står nu inför rätta i en Shari'a-domstol i Kaduna. En Shari'a-domstol är en domstol som tillämpar islamisk lag. Kurma yrkar på att få tillbaka sina besparingar på 100 000 naira (ungefär 700 svenska kronor), som han menar att Malama vägrar att återlämna.

Enligt Kurmas bror, Abubakar, som vittnade i rätten, hade Kurma under en längre tid sparat pengar hos Malama. Han lämnade regelbundet mellan 2 000 och 5 000 naira (ca 14-35 kr) i hennes förvar som en del av sina besparingar. När han sedan begärde tillbaka beloppet, sa Malama att hon endast kunde redovisa 80 000 naira, vilket var betydligt mindre än de 175 000 naira som Kurma beräknat att han hade

hos henne.

Fallet har tidigare tagits upp i en Shari'a-domstol i Rigasa, där Malama redovisade 80 000 naira. Kurma vägrade dock att acceptera summan eftersom han ansåg att den inte motsvarade hans verkliga besparingar. Den dåvarande domaren föreslog att parterna skulle svära en ed på Koranen för att bekräfta sina respektive versioner av händelsen, men de återvände aldrig till rätten.

Utöver att kräva sina pengar tillbaka har Kurma även anklagat Malama för att ha brutit ett löfte om äktenskap. Han menar att hon tidigare lovat att gifta sig med honom, men senare vägrade att fullfölja det förpliktigandet. Enligt tradition och religiösa normer i regionen kan ett brutet äktenskapslöfte ses som en allvarlig handling.

Domaren i det nuvarande fallet har ajournerat rättegången till den 17 mars för att ge Malamas juridiska ombud tid att presentera sitt försvar. Rättegången förväntas fortsätta med vidare förhör och juridiska argument för att avgöra fallet.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

BOUJT får inget statligt stöd - NKJT vädjar om stöd

4 mars 2025

Foto: NKJT & BOUJT

Barn- och ungdomsjour på teckenspråk (BOUJT) står inför en osäker framtid. Trots ett växande behov av stöd för döva och hörselskadade barn och unga får verksamheten inget statligt stöd, vilket hotar dess existens. Nu uppmanar Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk (NKJT) allmänheten att engagera sig för att rädda jouren.

Sedan januari 2024 drivs BOUJT av NKJT. Trots ett kraftigt ökande efterfrågan på

tjänsten saknar jouden statligt stöd, vilket nu hotar dess framtid. NKJT uppmanar nu allmänheten att engagera sig för att säkerställa verksamhetens fortlevnad.

BOUJT erbjuder livsviktigt stöd för döva och hörselskadade barn och ungdomar på deras eget språk, teckenspråket. Antalet samtal har ökat stadigt för varje år. År 2022 tog BOUJT emot 444 st kontakter och två år senare (2024) ökade antalet kontakter till 906 st. Samtalen handlar ofta om psykisk ohälsa, svåra hemförhållanden, vänskap, kärlek och aktuella samhällsfrågor. Jouden får även samtal om allvarliga ämnen som suicidtankar och våld i hemmet.

Att lägga ner BOUJT är inte ett alternativ. Samhällskostnaderna skulle bli betydligt högre om vi inte kan erbjuda stöd på teckenspråk i ett tidigt skede, poängterar NKJT i sina sociala medier.

För att kunna fortsätta sin verksamhet behöver NKJT fler medlemmar och mer bidrag. Organisationen betonar att medlemskapets värde inte ligger i avgifterna, utan i att kunna visa beslutsfattare hur stort stödet är för BOUJT. För den som vill hjälpa till finns möjlighet att bli medlem, skänka en gåva eller sprida information i sociala medier. Mer information finns på NKJT:s hemsida.

NKJT avslutar med att säga att de behöver all hjälp de kan få för att BOUJT ska kunna finnas kvar och fortsätta ge stöd till de barn och unga som behöver det mest.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Hockey utan gränser

4 mars 2025

Foto: Adobe stock

Hockey ska vara för alla - det var budskapet när hockeylaget Grand Rapids Griffins i USA, i samarbete med organisationen Deaf and Hard of Hearing Services (D&HHS) arrangerade "Hockey Without Barriers Night".

Evenemanget, som syftade till att skapa en mer inkluderande upplevelse, drog nästan en fullsatt arena och välkomnade många besökare som annars kanske inte känt sig bekväma på en hockeymatch.

Erica Chapin, ansvarig för samhällsrelationer på D&HHS, berättade till nyhetssidan FOX 17 att det är viktigt med tillgänglighet på sportevenemang. För många handlar hockey inte bara om spelet på isen, utan också om stämningen genom ljudet av publikens jubel, speakerns utrop och det höga tutandet efter ett mål. Men för döva eller hörselskadade kan dessa ljud vara otillgängliga, vilket gör upplevelsen mindre engagerande.

Enligt D&HHS var de viktigaste aspekterna med kvällen att bryta isoleringen som många döva och hörselskadade kan uppleva. "Många av våra döva medlemmar går inte på evenemang eftersom de tror att de inte kommer att få den tillgång de behöver," förklarade Erica.

Under evenemanget fanns teckenspråkstolkare på plats. Justine Bryant, en erfaren ASL-tolk som arbetat med Griffins tidigare, berättade att de tolkar alla händelser på isen och omgivningen så att alla i publiken kan följa med i spelet på lika villkor. Initiativet togs emot mycket positivt av besökarna. Justine berättade att dövsamhället efterfrågar fler liknande initiativ vid andra evenemang.

D&HHS är en ideell organisation baserad i Michigan, USA, som arbetar för att skapa lika möjligheter genom kommunikationsstöd, utbildning och opinionsbildning. Med över 25 års erfarenhet hoppas de kunna fortsätta sitt arbete för ett mer tillgängligt samhälle för döva och hörselskadade och fler hockeykvällar utan hinder!

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Förseningar för planerad GCSE-examen i BSL väcker besvikelse

4 mars 2025

Foto: Adobe stock

Den brittiska regeringens planerade införande av en GCSE-examen i brittiskt teckenspråk (BSL) från september 2025 riskerar att försenas med flera år, vilket väckt stor besvikelse bland studenter och förespråkare. Trots regeringens löfte att lansera utbildningen vid början av läsåret 2025 har utbildningsmyndigheter nu medgett att det kan dröja betydligt längre innan en slutgiltig kursplan är på plats.

I januari 2024 kunde vi på Teckenrapport berätta att den brittiska regeringen meddelat att BSL kommer att ingå som ett GCSE-ämne i engelska skolor från och med september 2025. Den ungefärliga svenska motsvarighet till GCSE (General Certificate of Secondary Education) är slutbetyg från grundskolan. Den planerade tvååriga BSL-kursen skulle ge elever en kvalifikation på nivå två i BSL, ett språk som anses vara det fjärde mest använda i Storbritannien.

Nu står det klart att lanseringen av utbildningen kommer att försenas kraftigt. I Wales har planerna på att införa en liknande BSL-GCSE redan skrotats på grund av praktiska utmaningar. I England insisterar utbildningsdepartementet på att de samarbetar med Ofqual (Myndigheten för kvalifikationer och examinationer) att säkerställa att kvalifikationen blir "högkvalitativ och rigorös", men något nytt datum för lanseringen har ännu inte fastställts.

Förseningen har utlöst skarp kritik från dövorganisationer, föräldrar och aktivister, som menar att regeringen bör skynda på processen för att möta den ökande efterfrågan. Susan Daniels, VD för Nationella föreningen för döva barn (NDCS) är besviken över fördröjningen eftersom unga döva har kampanjat i årtal för att denna GCSE ska bli verklighet men nu har de lämnats i ett osäkert läge. Det är en skam, säger hon till tidningen BM Magazine.

För många föräldrar är förseningen mer än en byråkratisk fråga. Ruth Taunt, en av de föräldrar som investerat tusentals brittiska pund i att lära sig BSL för att kunna kommunicera med sitt barn, menar att en formell GCSE-examen "skulle vara en avgörande förändring" för både döva barn och hörande elever som vill studera

språket.

Den brittiska dövorganisationen (BDA) uppskattar att det finns omkring 151 000 användare av BSL i Storbritannien, varav 87 000 är döva. Förseningarna i implementeringen av BSL-GCSE väcker därför oro för att ytterligare en generation döva elever kommer att gå igenom skolan utan tillgång till adekvata kommunikationsverktyg.

Utbildningsdepartementet och Ofqual betonar att de arbetar för att ta fram en väl genomarbetad och anpassad examen. Men för många inom dövsamhället ses den utdragna tidsplanen som ett bakslag för inkludering och språklig tillgänglighet i det brittiska utbildningssystemet.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com